

CONCEPT

Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van nr. WJZ/19264405 tot wijziging van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies in verband met de verlenging van de subsidiemodules Borgstelling MKB-landbouwkredieten en de Subsidie kosten vaccinatie pluimvee ter bestrijding van salmonella

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Gelet op artikel 2, eerste lid, van het Kaderbesluit nationale EZ-subsidies;

Besluit:

Artikel I

De Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2.5.10 wordt '31 december 2019' vervangen door '31 december 2024'.

B

In artikel 2.9.8 wordt '10 oktober 2020' vervangen door '10 oktober 2025'.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 31 december 2019, met uitzondering van artikel I, onderdeel B, dat in werking treedt met ingang van 1 april 2020.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

TOELICHTING

1. Aanleiding

In artikel 4.10, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016 is bepaald dat subsidieregelingen een vervaltermijn van maximaal vijf jaren bevatten. Titel 2.5 (Borgstelling MKB-landbouwkredieten) van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies (RNES) heeft een vervaldatum van 31 december 2019. Titel 2.9 (Subsidie kosten vaccinatie pluimvee ter bestrijding van salmonella) van de RNES heeft een vervaldatum 10 oktober 2020. Om hieronder vermelde redenen is besloten de vervaldatum voor deze subsidiemodules te verlengen met vijf jaar, tot 31 december 2024 respectievelijk 10 oktober 2025. Op grond van artikel 4.10, zevende lid, van de Comptabiliteitswet 2016 is het ontwerp van deze wijzigingsregeling op [datum] aan de Tweede Kamer overgelegd.

2. De subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten

De subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten, die is opgenomen in titel 2.5 van de RNES, ondersteunt investeringskredieten van banken aan MKB-landbouwondernemers, indien op basis van hun bedrijfs- of ondernemingsplan economische continuïteit verwacht wordt, maar de onderneming de bank onvoldoende zekerheden kan bieden voor kredietverlening volgens de normale bancaire praktijk. Met een borgstelling van de Staat der Nederlanden worden zulke kredieten wel mogelijk; daarmee wordt welvaartsverlies voorkomen en komt investeren in verduurzaming van de agrarische productie eerder binnen het bereik van MKB-landbouwondernemers. Voor de primaire land- en tuinbouw is de situatie met betrekking tot financiering vergelijkbaar met die voor het overig MKB, zoals onder andere beschreven in een brief aan de Tweede Kamer d.d. 8 juli 2014¹. Bancaire financiering blijft belangrijk, ook al is de verwachting dat die steeds vaker onderdeel zal worden van gestapelde financieringen, waarin ook andere (risico-)financiers een aandeel zullen hebben. Borgstelling voor financiering is een belangrijk generiek instrument in het economisch beleid van de Staat dat bijdrage levert aan welvaart en andere beleidsdoelstellingen.

De evaluatie van deze subsidiemodule (de evaluatie Garantstelling Landbouw (2010-2016), 9 mei 2019²) wijst uit dat de subsidiemodule haar beoogde rol voor MKB-landbouwondernemers vervult, omdat zij een unieke doelgroep weet te bereiken die anders niet aan financiering kan komen. Daarbij heeft de aanpassing van de Borgstelling MKB-landbouwkredieten, die op 1 januari 2017 in werking is getreden³, de uitvoering van deze subsidiemodule doelmatiger gemaakt. De subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten, die voor die tijd Garantstelling Landbouw heette, is in 2017 namelijk zo veel mogelijk geharmoniseerd met de eenvoudiger uit te voeren subsidiemodule Borgstelling MKB-Kredieten, die is opgenomen in titel 3.11 van de RNES. De positieve evaluatie en het feit dat private financiering voor MKB-landbouwondernemers grotendeels afwezig is, vormen de reden voor de verlenging van de subsidiemodule. Er is dan ook voor gekozen de vervaldatum van deze subsidiemodule te verlengen tot 31 december 2024.

3. De subsidiemodule Subsidie kosten vaccinatie pluimvee ter bestrijding van salmonella

De subsidiemodule Subsidie kosten vaccinatie pluimvee ter bestrijding van salmonella⁴ dient ter uitvoering van het nationale programma ter bestrijding van salmonella bij pluimvee. Hiervoor is door de Europese Unie een financiële bijdrage ter beschikking gesteld. Deze subsidie levert een bijdrage aan de preventie van salmonella, en daarmee aan de strijd tegen voedselinfecties bij mensen.

¹ Kamerstukken II 2013/14, 32637, nr. 147.

² Beleidsevaluatie Garantstelling Landbouw, Ecorys/WEcR, Rotterdam, 9 mei 2019.

³ Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 1 juli 2016, nr. WJZ/16097422, tot wijziging van de Regeling nationale EZ-subsidies (Borgstelling MKB-landbouwkredieten) (Stcrt. 2016, 35782).

⁴ Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 9 oktober 2015, nr. WJZ/14178619, houdende de wijziging van de Regeling nationale EZ-subsidies van de Regeling openstelling EZ-subsidies 2015 in verband met subsidies voor genotyperingskosten TSE en voor vaccinatie van pluimvee ter bestrijding van salmonella (Stcrt. 2015, 34297).

Deze subsidiemodule leidde in 2016, 2017 en 2018 tot in die jaren met elkaar onderling vergelijkbare aantallen aanvragen, respectievelijk 828, 855 en 842. Het aantal legpluimveebedrijven was in 2018 circa 890. Met deze aanvragen werd respectievelijk 72%, 89% en 27% van het beschikbare subsidiebudget verstrekt. Aanleiding van de lage uitputting van het budget in 2018 is naar alle aannemelijkheid veroorzaakt door de fipronilcrisis in 2017. De legpluimveesector kent namelijk een lange doorlooptijd van planning, opfok en productieperiode. Gezien de aantallen aanvragen kan worden geconcludeerd dat veel bedrijven gebruik maken van deze subsidiemodule.

De subsidie is feitelijk een Europese subsidie. Het budget wordt aan de lidstaten beschikbaar gesteld door de Europese Commissie die zelf de doelmatigheid van haar subsidie beoordeelt. De Commissie heeft de subsidie als effectief instrument aangemerkt in de strijd tegen voedselinfecties bij mensen.⁵ Om deze reden is geen nationale evaluatie op doelmatigheid en doeltreffendheid uitgevoerd. Een dergelijke evaluatie doet geen recht aan de Europese evaluatie. Het feit dat de Commissie de subsidie als effectief aanmerkt en dat de legpluimveebedrijven gebruik maken van de subsidie, is de reden voor de verlenging van de subsidiemodule tot 10 oktober 2025.

4. Staatssteun

De subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten bevat staatssteun die wordt gerechtvaardigd door artikel 21 van de algemene groepsvrijstellingsverordening (zie artikel 2.5.9 van de RNES). De subsidiemodule Subsidie kosten vaccinatie pluimvee ter bestrijding van salmonella wordt gerechtvaardigd door de Steunmaatregel SA.39008 (2014/N) (zie artikel 2.9.7 van de RNES). De verlenging van de vervaldata van de subsidiemodules brengt geen verandering in de staatssteunaspecten, omdat de voorwaarden van deze subsidiemodule ongewijzigd blijven.

De datum van de verlengde horizonbepaling van deze subsidiemodules ligt na de datum waarop de looptijd van het toepasselijke Europese staatssteunkaders (in dit geval de algemene groepsvrijstellingsverordening en de steunmaatregel) verstrijken. Behoudens het geval waarin de algemene groepsvrijstellingsverordening en de steunmaatregel verlengd worden, zullen de desbetreffende subsidiemodules alleen na die datum (voor deze Europese staatssteunkaders zijn dat 31 december 2020 en 31 december 2021) worden opengesteld, indien hiervoor in het staatssteunrecht een (andere of nieuwe) rechtvaardigingsgrond gevonden kan worden. Alsdan zullen de desbetreffende subsidiemodules hier ook op worden aangepast door de andere of nieuwe rechtvaardigingsgrond te noemen en, zo nodig, inhoudelijke wijzigingen als gevolg van de nieuwe kaders aan te brengen.

5. Regeldruk

De wijziging van de vervaltermijnen leidt niet tot het wijzigen van informatieverplichtingen en daarom ook niet tot een toe- of afname van de regeldruk bij de gebruikers van de subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten en de subsidiemodule Subsidie kosten vaccinatie pluimvee ter bestrijding van salmonella.

6. Vaste verandermomenten

Deze regeling treedt in werking met ingang van 31 december 2019, met uitzondering van artikel I, onderdeel B. Met deze datum wordt afgeweken van de systematiek van de vaste verandermomenten, inhoudende dat ministeriële regelingen met ingang van de eerste dag van elk kwartaal in werking treden en minimaal twee maanden voordien worden bekendgemaakt. Dat kan in dit geval worden gerechtvaardigd, omdat de doelgroep gebaat is bij spoedige inwerkingtreding. Via deze regeling wordt de horizonbepaling van de subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten verlengd. Omdat zonder deze verlenging deze subsidiemodule tot 31 december

⁵ Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de behaalde resultaten met de door EU medegefinancierde programma's voor de uitroeiing, bestrijding en monitoring van dierziekten en zoönosen gedurende de periode 2005-2011 (PbEU 2014, C115) en 'Overview on current EU situation in relation to EU co-funded veterinary programmes and proposals as regards funding priorities for 2018-2020', raadpleegbaar via: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/comm_ahac_20170314_pres03.pdf.

2019 gebruikt zou kunnen worden, is afwijking van de bekendmakingstermijn gewenst. Daarbij komt dat de doelgroep voldoende tijd heeft om te kunnen anticiperen op de inhoud van deze regeling.

Artikel I, onderdeel B, van deze regeling treedt in werking op 1 april 2020. Deze datum sluit aan bij de vaste verandermomenten.

Deze regeling is op [datum] aan de Tweede Kamer overgelegd. Hierdoor is de inhoud van de regeling al openbaar bekend gemaakt.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,